

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ภาพแทนนางเอก “ร้ายได้แต่ไม่เลว” ในนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน

พิมลเลขา จันทรหอม¹, จิราภรณ์ อัจฉริยะประสิทธิ์²

¹นักศึกษาสภาวิชาภาษาไทย ภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา,

²อาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา,

Email : s59123401089@ssru.ac.th¹, jiraporn.ad@ssru.ac.th²

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง ภาพแทนนางเอกในนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพแทนตัวละครนางเอกในนวนิยาย ทัศนีย์ คล้ายกัน โดยวิเคราะห์จากงานเขียนประเภทนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน จำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ แรงปรารถนา คาวน้ำผึ้ง สามมิติตรา บัวปริ่มน้ำ ไฟล้างไฟ บ่วงเสนหา

ผลการศึกษาพบว่าตัวละครนางเอกในนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน พบว่านักเขียนได้สร้างให้ตัวละครนางเอกให้แสดงบุคลิกในด้านร้ายหรือด้านไม่ดีของตัวเองออกมา ได้แก่ ความต้องการเอาชนะ ความเย่อหยิ่ง ความแค้น ความเอาแต่ใจตัวเอง และนำเสนอภาพลักษณ์ เป็นผู้หญิงสมัยใหม่ทุกเรื่อง แต่งตัวจัดจ้านสะกดตาและปราดเปรียว และเป็นผู้หญิงสวยและมีเสน่ห์ มีความมั่นใจในตัวเองสูง กล่าวพูดกล้าแสดงออก มีภาวะของความเป็นผู้นำ มีความคิดเป็นของตัวเอง จากการศึกษาจะพบว่าตัวละครนางเอกที่นักเขียนสร้างให้มีบุคลิกและภาพลักษณ์เช่นนี้จะมีบทบาทและสถานภาพทางสังคมที่คล้ายกัน ได้แก่ สถานภาพทางครอบครัวที่มีปัญหา การมีชีวิตคู่ที่ล้มเหลว การถูกหักหลัง การขาดความรักจากคนในครอบครัว ในด้านบทบาททางสังคมของตัวละครนักเขียนสร้างให้ตัวละครนางเอกมีบทบาทแตกต่างจากนางเอกในยุคก่อน คือ การนำเสนอ บทบาทของการเป็นลูก แม่ และภรรยา ที่แตกต่างจากนางเอกในยุคก่อน เพื่อนำเสนอภาพของผู้หญิงที่มีสิทธิและเสรีภาพในตัวเองและนักเขียนยังสื่อให้เห็นถึงอำนาจในตัวละครนางเอกที่มีต่อตัวละครอื่น ๆ มากขึ้นอีกด้วย และนำเสนอภาพของตัวละครนางเอกในของด้านศีลธรรมคือ การนำเสนอภาพแทนของนางเอกที่ไม่ใช่ตัวละครที่มีแต่ด้านดีเพียงด้านเดียวเสมอไปแต่ได้เสนอภาพของนางเอกที่มีพฤติกรรมในด้านที่ไม่ดีจนบางครั้งอาจขัดกับกรอบจารีตที่ถูกสังคมมองว่าดี เพื่อเป็นการนำเสนอให้เห็นว่าตัวละครนางเอกถูกสร้างขึ้นบนพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ที่มีความรัก

คำสำคัญ : ภาพแทน, นางเอก, ทัศนีย์ คล้ายกัน

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

Representation of “bad-but-not-rotten” heroine types in the novels by Arita (Thasanee Khlaikan)

Pimollekha Janhom¹ and Jiraporn Atchariyaprasert²

¹Student majored in Thai language program, Faculty of Social Science and Humanities, Suan Sunandha Rajabhat University,

²Instructor, Thai language program, Faculty of Social Science and Humanities, Suan Sunandha Rajabhat University,

Email : s59123401089@ssru.ac.th¹, jiraporn.ad@ssru.ac.th²

Abstract

This paper, “Representation of heroines in the novels by Arita”, aims to study a representation of heroines by analyzing 6 novels authored by Arita i.e., **Rang Pratana, Khaonampheung, Samee Thee Thra, Bua Prim Nam, Fai Lang Fai and Buang Sanaeha.**

Heroines in the novels had similar personalities and representations; they were modern women, their dressing styles were chic, bright and smart; they are beautiful and charming; self-confident, sociable and have leadership materials. The heroines showed bad habits clearly i.e., obsession with winning, arrogance, resentment and selfish. These habits and representations were influenced by several factors such as a social status that the heroines had to face i.e., difficulties caused by their family financial status, bad marriage life, betrayal, bad family relationship. Their sex roles were changed from a child, wife and mother to a woman with rights and freedom. Heroines’ influences had more impacts to other characters. Morality was also represented i.e., the heroines had multidimensional morality - in other words they also had certain bad behaviors which, sometimes, were conflicted with good custom and tradition frameworks in order to present realistic heroines who are human and can be loved.

Keywords : representation, heroine and Arita (Thasanee Khlaikan)

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

บทนำ

ตัวละคร เป็นองค์ประกอบหนึ่งของนวนิยายที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เป็นส่วนที่ทำให้เนื้อเรื่องดำเนินไปตามโครงเรื่องที่นักเขียนวางไว้ ตัวละครยังเป็นส่วนสำคัญในการสร้างปมปัญหาในเนื้อเรื่องของนวนิยายเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ การสร้างตัวละครนั้นนักเขียนอาจจะสร้างขึ้นจากจินตนาการของนักเขียนเองหรืออาจจะได้รับแรงบันดาลใจจากพฤติกรรมมนุษย์ที่อยู่รอบตัว ซึ่งในนวนิยายทั่วไปตัวละครที่จะปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดในทุก ๆ เรื่องก็คือตัวละครหลักของเรื่อง ได้แก่ พระเอก นางเอก และตัวร้าย

ตัวละคร “นางเอก” เป็นตัวละครเอกฝ่ายหญิงที่จะปรากฏอยู่ในนวนิยายแทบจะทุกเรื่อง กล่าวได้ว่าในนวนิยายบางเรื่องสร้างตัวละครนางเอกให้เป็นตัวดำเนินเรื่องสำคัญที่สุดเลยก็มี ในอดีตนักเขียนนวนิยายมักจะทำให้ภาพแทนตัวละคร นางเอก เป็นตัวแทนของผู้หญิงที่มีคุณธรรม อยู่ในศีลธรรม หรือเป็นผู้หญิงที่มีความบริสุทธิ์ทางจิตใจและการกระทำ ไม่ตอบโต้หรือทำร้ายใคร เรียบร้อย ไม่สู้คน ต้องให้พระเอกคอยปกป้อง อาจเป็นเพราะในสังคมสมัยก่อนที่คนมักมองว่าลักษณะนิสัยของผู้หญิงที่ดีจะต้องมีความเป็นกุลสตรี เป็นแม่บ้านแม่เรือน อยู่ในกรอบขนบธรรมเนียม มีศีลธรรม และดูน่าทะนุถนอม ลักษณะเช่นนี้จะปรากฏอยู่ในนิสัยของนางเอกจาก นวนิยายยุคก่อน ๆ หลายเรื่อง ที่เห็นได้ชัดเลยก็คือ แม่พลอย จากวรรณกรรมเรื่องสี่แผ่นดิน หรือการให้ภาพของนางเอกผู้นางสงสารต้องเผชิญชะตากรรมชีวิตโดนนางร้ายรังแก เช่น ดาวพระศุกร์ จากนวนิยายเรื่องดาวพระศุกร์ ไศรยา จากนวนิยายเรื่องจำเลยรัก ฯลฯ จะเห็นได้ว่านางเอกจากนวนิยายเหล่านี้จะถูกสร้างขึ้นให้เป็นภาพแทนของผู้หญิงที่อยู่ในกรอบของสังคมของแต่ละยุคสมัยอย่างชัดเจน แต่ในปัจจุบันสถานภาพทางสังคมเปลี่ยนแปลงไป บทบาทของผู้หญิงก็มีปรับเปลี่ยนไปเช่นกัน ผู้หญิงเริ่มเป็นเพศที่มีบทบาทต่อสังคมมากขึ้น มีความรู้ฉลาดหลักแหลม มีความเข้มแข็งและสามารถดูแลตัวเองได้ มีภาวะของความเป็นผู้นำ และมีสิทธิและเสรีภาพในตัวเองมากขึ้น ทำให้ภาพลักษณ์นางเอกในนวนิยายในยุคปัจจุบันก็ต้องเปลี่ยนแปลงไปตามสถานภาพของสังคมในปัจจุบัน นักเขียนหลายท่านเริ่มมีการนำเสนอภาพลักษณ์ของตัวละครนางเอกให้เปลี่ยนไปตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมเพื่อสะท้อนบริบทและมุมมองทางสังคมในยุคปัจจุบัน ซึ่งภาพลักษณ์เหล่านั้นก็ตรงกับความชอบของคนผู้อ่านเป็นอย่างมากเพราะนอกจากจะเพิ่มอรรถรสในการอ่านนวนิยายให้สนุกยิ่งขึ้นและยังเป็นการสะท้อนให้เห็นว่าผู้หญิงในปัจจุบันมีบทบาทที่มีความสำคัญต่อสังคมมากยิ่งขึ้น

ทัศนีย์ คล้ายกัน เป็นอีกหนึ่งนักเขียนมากความสามารถ ที่มีชื่อเสียงจากการเขียนนวนิยายรักแนวดราม่า และนิยมสร้างตัวละครนางเอกให้มีบทบาทที่โดดเด่นและมีภาพลักษณ์ที่แตกต่างจากนางเอกในยุคเดิม ทัศนีย์เป็นนักเขียนผู้มากความสามารถที่มีประสบการณ์ในเส้นทางนักเขียนมาอย่างยาวนาน ทัศนีย์เป็นเจ้าของนามปากกามากมาย ได้แก่ อารีตา ดาริกา กันยามาส นาวิกา สุนันทา ทิพเกสร มณีบุษย์ เหมือนจันทร์ โดยมีผลงานการเขียนมากมายบางเรื่องได้รับความนิยมจนถูกนำมาสร้างเป็นละคร เช่น หมอลำ(ซัมเมอร์) เจ้าบ่าวกันครัว สามใบ(ไม่)เถา ลิขิตกามเทพ แรงปรารถนา สามิติตรา เพลงสีรุ้ง ไฟล้างไฟ บ่วงเสน่หา คุณพ่อจอมซ่าส์ จ้าวพายุ รักไร้อันดับ ฯลฯ ซึ่งตัวละครนางเอกส่วนใหญ่ของทัศนีย์ จะปรากฏพฤติกรรมที่ต่างจากนางเอกในขนบแบบเดิมอย่างสิ้นเชิง ตัวละครนางเอกของทัศนีย์จะเป็นผู้หญิงที่มีความคิดและพฤติกรรมในลักษณะสมัยใหม่ มีภาวะของความเป็นผู้นำ มีการศึกษา เก่ง ฉลาดมีความเป็นสาวสังคม สู้คน ร้ายมาร้ายกลับ และยังสามารถนำเสนอพฤติกรรมในด้านลบในตัวนางเอก เช่น มีความเอาแต่ใจ ดูถูกคน มีความเจ้าคิดเจ้าแค้น ซึ่งเป็นการนำเสนอภาพลักษณ์ของตัวละครนางเอก

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ในลักษณะที่ใหม่และแตกต่างจากนางเอกในแบบเดิม ทศนีย์เคยให้สัมภาษณ์รายการ The Writer 12 ทางสำนักข่าวอิสราไว้ว่า “พระเอก นางเอกร้ายได้แต่ต้องไม่เลว” คำกล่าวนี้ของทศนีย์แสดงให้เห็นว่าตัวละครของนางเอกที่ทศนีย์สร้างขึ้นเป็นตัวละครนางเอกที่ดูมีมิติมากขึ้นกว่านางเอกในแบบเดิม คือ นางเอกในแบบของทศนีย์ไม่จำเป็นต้องให้ภาพของผู้หญิงที่มีจริยธรรมหรือมีแต่ด้านที่ดีด้านเดียวเสมอไปแต่เป็นการนำเสนอภาพนางเอกที่มีทั้งพฤติกรรมด้านบวกและด้านลบในตัวเองนั้นเป็นการสะท้อนภาพความเป็นมนุษย์ในสังคมอย่างแท้จริง เพราะแท้จริงแล้วมนุษย์ทุกคน ล้วนมีความรัก โลภ โกรธ หลง ด้วยกันทั้งนั้น ทศนีย์เคยกล่าวไว้ในรายการ The Writer 12 ทางสำนักข่าวอิสราไว้ว่า “เราไม่ได้สร้างตัวละครเวลาเขียนนวนิยาย แต่เรากำลังสร้างมนุษย์คนหนึ่งขึ้นมา แม้ว่าเขาจะถูกเรียกว่าพระเอกนางเอก”

แต่ถึงอย่างไรแม้ตัวละครนางเอกจะมีพฤติกรรมด้านลบอยู่ในตัวเองซึ่งต่างจากภาพนางเอกในอดีต แต่นักเขียนก็ยังเลือกใช้คำจำกัดความในตัวละครตัวนี้ว่า “นางเอก” อยู่ดี ยังเป็นตัวละครผู้หญิงที่ได้คู่กับพระเอก และมีชีวิตที่มีความสุขในตอนจบ นั้นเป็นเพราะตัวละครนางเอกยังคงเป็นตัวละครที่มีความรู้สึกนึกคิดของผู้หญิงที่มีศีลธรรมในใจอยู่ เธอยังเป็นตัวละครที่มีเมตตาอยู่ มีศีลธรรมอันดีในจิตใจอยู่ เพียงการแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นของพวกเธอเพียงเพื่อต้องการต่อต้านและเอาชนะสภาพแวดล้อมที่พวกเธอกำลังเผชิญอยู่ ซึ่งพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงในตัวมนุษย์ที่อยู่ในชีวิตจริง

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับลักษณะนิสัยของตัวละครนางเอกผู้หญิงจากนิยายของทศนีย์ คล้ายกัน เพื่อศึกษาการนำเสนอภาพแทนตัวละครนางเอกว่านักเขียนมีกลวิธีการสร้างตัวละครนางเอกให้แตกต่างไปจากยุคสมัยเดิมอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

บทความวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพแทนตัวละครนางเอกในนวนิยายของทศนีย์ คล้ายกัน

การทบทวนวรรณกรรม

ตัวละครนางเอกเป็นตัวละครที่ปรากฏอยู่ในทุกยุคทุกสมัยนับตั้งแต่มีงานเขียนประเภทบันเทิงคดีเกิดขึ้น เพราะตัวละครนางเอกเป็นตัวละครหลักฝ่ายหญิงที่นักเขียนมีจุดประสงค์ที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นตัวละครที่ถ่ายทอดความคิด ทศนคติ อารมณ์และค่านิยมของความเป็นผู้หญิงในแต่ละยุคสมัยเอาไว้ ตัวละครนางเอกจึงเป็นตัวละครหลักอีกตัวหนึ่งที่สามารถสะท้อนแนวคิดและค่านิยมของผู้หญิงในแต่ละยุคสมัยได้เป็นอย่างดี และจากประเด็นความสำคัญนี้ผู้วิจัยจึงศึกษาความหมายและวิวัฒนาการของตัวละครนางเอก เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและค่านิยมทางสังคมผ่านตัวละครนางเอกในแต่ละยุค

ธัญญา สังขพันธานนท์ (2539 : 174) ได้กล่าวถึงความหมายของตัวละครไว้ว่า “ตัวละครในวรรณกรรมที่เป็นคน มักเป็นแบบจำลองของคนที่นักเขียนนำมาปรุงแต่งตามจินตนาการจะทำให้เกิดภาพลวงตาขึ้น ทำให้ผู้อ่านเห็นรูปแบบต่าง ๆ ของมนุษย์ในหลายลักษณะ ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรม บุคลิกภาพ และภาวะอันเป็นธรรมชาติใกล้ของมนุษย์ อันจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจชีวิตและผู้คนรอบข้างมากขึ้น”

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2523 : 114) ได้ให้ความหมายของตัวละครไว้ว่า “ตัวละคร” คือ ผู้มีบทบาทในเรื่อง เรื่อง ตัวละครในเรื่องจะต้องเหมือนมนุษย์แต่จะต้องไม่ใช่มนุษย์จริงคนใดคนหนึ่ง มิฉะนั้นจะกลายเป็นบุคคลจริงในจดหมายเหตุ ในชีวิตประวัติ หรือในประวัติศาสตร์พงศาวดารไป และการทำให้ตัวละคร มีลักษณะที่สมบูรณ์จะต้องสร้างลักษณะนิสัยของตัวละครให้มีความหลากหลาย มีความสมจริง มีความคิดและความต้องการอย่างมนุษย์จริง เช่น ต้องการความรัก ต้องการเพื่อนที่เข้าใจ เป็นต้น”

ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2529 : 144) ได้กล่าวถึงความสำคัญของตัวละครไว้ว่า “นวนิยายทั่วไปอาศัยลักษณะของตัวละครเป็นเนื้อหาอันสำคัญที่สุดของหนังสือ และความสนใจของผู้อ่าน หนังสือเรื่องนั้นก็ไม่ได้ดึงดูดความเอาใจใส่ได้นาน เคยมีผู้กล่าวว่า นวนิยายที่เนื้อเรื่องดำเนินไปโดยไม่ต้องอาศัยลักษณะของตัวละครหรืออาศัยเหตุการณ์อื่นที่นอกเหนือลักษณะนิสัยแล้ว นับว่าเป็นนวนิยายไม่ได้”

จากการศึกษาความหมายและความสำคัญของตัวละครพบว่า ตัวละครเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญต่องานเขียนประเภทนวนิยาย นักเขียนจะสร้างตัวละครเพื่อสะท้อน แนวคิด ทักษะคิดของมนุษย์ในแต่ละยุคสมัยผ่านตัวละคร แม้ว่าตัวละครจะเป็นสิ่งที่สมมุติขึ้นแต่ในด้านลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมของตัวละครเป็นสิ่งที่มีความจริงในสังคม ซึ่งตัวละครจะมีความสำคัญที่แตกต่างกันออกไปตามบทบาทของตัวละคร สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทตามบทบาทของตัวละครนั้น ได้แก่ ตัวละครเอกและตัวละครรองตามความสำคัญของบทบาทในตัวละครนั้น ๆ

ตัวละคร “นางเอก” จัดอยู่ในประเภทของตัวละครเอกหรือตัวละครสำคัญของเรื่อง ซึ่งเป็นตัวละครเอกฝ่ายหญิงที่เป็นตัวดำเนินเรื่องสำคัญของนวนิยายหรือบทละครหลายๆเรื่อง เว็บไซต์วิกิพีเดีย. ตัวเอก. [ระบบออนไลน์]. 2561. แหล่งที่มา <https://th.wikipedia.org> [2 มีนาคม 2562] ได้กล่าวถึงตัวละครเอกไว้ว่า ตัวเอก คือบุคคลที่เป็นศูนย์กลางของเรื่องและมักถูกกล่าวถึงในฐานะที่เป็นตัวละครหลักของเรื่อง เรียกว่า “พระเอก” หากเป็นผู้ชาย และเรียกว่า “นางเอก” หากเป็นผู้หญิง อย่างไรก็ตาม วรรณกรรมบางเรื่องอาจมีเฉพาะพระเอกหรือนางเอกก็ได้เรื่องจะดำเนินตามและมักจะมุ่งความสนใจไปที่ตัวเอก บ่อยครั้งที่เรื่องเล่าด้วยมุมมองของตัวเอก และถ้าในกรณีที่การเล่าเรื่องไม่ได้เป็นแบบการบรรยายแบบบุรุษที่หนึ่ง ความรู้สึกนึกคิดและการกระทำของตัวเอกมักถูกแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนมากกว่าตัวละครอื่น ๆ

ตัวเอกมักเป็นตัวละครที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการ แม้ว่านวนิยายจะมีศูนย์กลางอยู่ที่เหตุการณ์หรือตัวละครอื่น ๆ (เช่นในเรื่องสั้น Bartleby the Scrivener ของเฮอริแมน เมลวิลล์) ตัวเอกจะเป็นตัวละครที่มีพลวัต และมักจะทำให้นวนิยายคลี่คลายไปในทิศทางที่นำไปสู่บทสรุปหลักของชิ้นงานนั้น และมักทำให้ผู้อ่านเกิดความชื่นชมหรือความสนใจได้ ตัวเอกนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นวีรบุรุษของเรื่อง ผู้ประพันธ์หลายคนเลือกเล่าเรื่องจากมุมมองของตัวละครที่อาจไม่ใช่ศูนย์กลางของเรื่อง แต่อยู่ในฐานะที่จะแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องราวนั้น อย่างไรก็ตาม บ่อยครั้งกว่าที่เรื่องจะเกี่ยวข้องกับตัวเอก แม้ว่าตัวเอกจะไม่ได้สร้างวีรกรรมอะไรในเรื่องนั้น แต่การกระทำของตัวเอกมักสำคัญต่อการดำเนินเรื่อง นอกจากนี้ตัวเอกกับผู้บรรยายไม่จำเป็นต้องเป็นตัวละครเดียวกัน ทั้งคู่อาจเป็นตัวละครเดียวกันได้ แต่แม้กระทั่งผู้บรรยายบุรุษที่หนึ่งก็ไม่จำเป็นต้องเป็นตัวเอก เนื่องจากผู้บรรยายนั้นอาจแค่รำลึกเรื่องราว โดยไม่จำเป็นต้องอยู่ในเหตุการณ์จริงเช่นเดียวกับผู้ฟัง”

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ลินิน แสงพัฒนา ได้กล่าวถึงบทบาทของตัวละครนางเอกในงานวิจัยเรื่อง สัมพันธบทของตัวละครนางเอกในสื่อละครโทรทัศน์กรณีศึกษา ละครโทรทัศน์เรื่อง แรงเงา (2557: 2) ไว้ว่า “ บทบาทของตัวละคร “นางเอก” มักเป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้ละครโทรทัศน์มีความน่าสนใจ และเป็นตัวละครสำคัญตัวละครหนึ่งที่อยู่ในสายโซ่ของสัมพันธบท (Intertextuality) จากการผลิตซ้ำเช่นกัน และยังทำหน้าที่สะท้อน ภาพลักษณ์สถานภาพ สิทธิ และทำทีในการแสดงออกของผู้หญิงในบรรทัดฐานของสังคม (Social Norms) ตามบริบททางด้านวัฒนธรรมและค่านิยมในสมัยนั้น ๆ ตามความคิด ความเชื่อ และความรู้ ความเข้าใจของคนในสังคมได้”

สรุปได้ว่า ตัวละครนางเอกคือตัวละครเอกผู้หญิงอีกหนึ่งคนที่สามารถจะเป็นตัวหลักนวนิยายหรือไม่ก็ได้ แต่จะเป็นตัวละครที่นักเขียนสร้างขึ้นมาเพื่อนำเสนอภาพของผู้หญิงที่ดีทั้งในด้านบุคลิกภาพภายนอกและในจิตใจ เป็นตัวละครหญิงที่มักถูกนำเสนอภาพในด้านบวกและเป็นตัวละครที่สะท้อนมุมมองและความเป็น ผู้หญิงในแต่ละยุค และมักเป็นตัวละครหญิงที่ได้รับผลที่ดีเสมอในตอนจบของเรื่อง นางเอกในนวนิยายบางเรื่องอาจจะไม่ได้มีนิสัยที่ดีที่สุดในเรื่องแต่นักเขียนต้องการที่สร้างให้เป็นตัวละครที่ภาพสะท้อนความเป็นผู้หญิงในแต่ละยุคสมัย ด้าน ทศนคติ ค่านิยม วัฒนธรรม ของความเป็นผู้หญิงที่มีความเปลี่ยนแปลงไปตลอด

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การศึกษาค้นคว้างานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนค้นคว้าข้อมูล

1.1 ศึกษานวนิยายที่แต่งโดยทัศนีย์ คล้ายกัน เพื่อคัดเลือกตัวละครนางเอกโดยคัดเลือกมาทั้งหมด 6 เรื่อง ซึ่งจากนวนิยายทั้ง 6 เรื่องนี้ ได้มีการนำเสนอลักษณะพฤติกรรมของนางเอกต่างจากนางเอกในยุคก่อน คือ นักเขียนได้นำเสนอแสดงพฤติกรรมในด้านร้ายหรือนิสัยที่ไม่ดีให้มาอยู่ในตัวของนางเอก แต่ถึงอย่างไรก็ยังไม่ให้ภาพของความเป็นนางเอก

1.1.1 ศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับชีวประวัติ ผลงานและคำสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องของ นวนิยาย ตลอดจนการสร้างผลงาน และตัวละครของทัศนีย์ คล้ายกัน

1.1.2 ศึกษาและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องลักษณะนิสัย และพฤติกรรมของตัวละคร

2. ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครนางเอกจากนวนิยายของ ทัศนีย์ คล้ายกัน

3. ขั้นตอนรวบรวมข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบรายงานวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาภาพแทนนางเอกจากนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน พบว่านักเขียนได้มีการนำเสนอภาพของนางเอกในนวนิยายให้มีความแตกต่างจากนางเอกในนวนิยายชนิดเดิม ๆ ที่เคยเป็นมา โดยผู้วิจัยได้แบ่งลักษณะของภาพลักษณ์นางเอกในนวนิยายของ ทัศนีย์ คล้ายกันไว้ 5 ลักษณะ ดังนี้

นางเอกกับ “บุคลิกและภาพลักษณ์” จากการศึกษตัวละครนางเอกในงานนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน พบว่านักเขียนได้มีการนำเสนอบุคลิกภาพและภาพลักษณ์ของตัวละครนางเอกไว้แตกต่างจากนางเอกในยุคเดิม ดังนี้

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ด้านรูปร่างหน้าตา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สามารถสร้างจินตนาการให้กับผู้อ่านได้เป็นอย่างดีและยังสามารถบอกได้อีกด้วยว่าตัวละครนางเอกนั้นมีภาพลักษณ์อย่างไร ซึ่งตัวละครนางเอกในนวนิยายของ ทศนีย์ คล้ายกัน นักเขียนได้นำเสนอรูปร่างหน้าตาของตัวละครนางเอกให้ต่างไปจากนางเอกตามขนบเดิม ๆ ซึ่งลักษณะด้านรูปร่างหน้าตาที่ปรากฏอยู่ในนวนิยายของทศนีย์ คล้ายกัน มี 2 ลักษณะ ได้แก่ ภาพนางเอก”ผู้หญิงที่เซ็กซี่” จากการศึกษาตัวละครนางเอกจากนวนิยายของทศนีย์ คล้ายกัน พบว่านักเขียนสร้างตัวละครนางเอกเป็นผู้หญิงที่ดูสวย เซ็กซี่ปรากฏอยู่ในนวนิยายทั้งหมด 5 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง แรงปรารถนา ไฟลั้งไฟ สามิติตรา คาวน้ำผึ้ง และบัวปริ่มน้ำ นางเอกทั้ง 5 เรื่อง นักเขียนสร้างให้เป็นภาพของหญิงสาวสมัยใหม่ที่มีฐานะร่ำรวยและเป็นสาวสังคมที่มีเพื่อนฝูง ชอบออกงานสังสรรค์ตัวละครนางเอกจึงเป็นผู้หญิงที่แต่งตัวเก่งและดูสมัยใหม่ เช่น สุดอาภา นางเอกจากนวนิยาย เรื่อง แรงปรารถนา นักเขียนได้นำเสนอภาพของผู้หญิงที่เป็นสาวสังคม ชอบงาน รื่นเริง และเป็นคนที่แต่งตัวทันสมัยอยู่เสมอชอบแต่งตัวเซ็กซี่ ซึ่งในนวนิยายมักจะโดนคนอื่นตำหนิและนินทาเรื่องการแต่งกายของเธออยู่เสมอว่าเป็นผู้หญิงที่แต่งตัวไม่เรียบร้อย ไม่เหมาะกับการเป็นผู้หญิง แต่สุดอาภาก็ไม่สนใจในคำนินทาของคนอื่น ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงความมั่นใจในตัวของเธอสุดอาภาและเป็นการสร้างให้ตัวละครนางเอกให้ออกจากรอบของความเป็นผู้หญิงที่ต้องแต่งตัวเรียบร้อย อีกทั้งในนวนิยายนักเขียนยังมีการเปรียบเทียบบุคลิกของตัวละครสุดอาภาและรวีพรรณซึ่งเป็นตัวละครที่เป็นปฏิปักษ์กับนางเอก จากบทสนทนาของพนักงานในบริษัทของรวีพรรณที่กล่าวถึงการเปรียบเทียบของรวีพรรณกับสุดอาภา โดยพนักงานคนนั้นได้เปรียบความสวยของสุดอาภากับรวีพรรณว่า รวีพรรณเป็นผู้หญิงที่มีความสวยแบบผู้หญิงเย็น ๆ ดูอ่อนหวาน ในขณะที่ สุดอาภาที่มีความสวยที่ร้อนเหมือนไฟ ซึ่งเป็นการแสดงถึงความแตกต่างกันชัดเจนของทั้ง 2 ตัวละคร ซึ่งเป็นการสร้างภาพของตัวละครที่แตกต่างจากตัวละครในยุคก่อน ๆ ที่นางเอกจะเป็นผู้หญิงเรียบร้อย ส่วนตัวร้ายเป็นผู้หญิงที่ดูเซ็กซี่ ลักษณะที่ 2 คือ ภาพนางเอกที่ไม่ได้สวยมาก ตัวละครนางเอกเป็นตัวละครผู้หญิงตัวหลักของเรื่อง ซึ่งส่วนใหญ่แล้วนักเขียนมักจะสร้างให้ตัวละครนางเอกมีความสวยและมีความโดดเด่นในด้านหน้าตาเป็นส่วนใหญ่ เพื่อให้เกิดความมีเสน่ห์ดึงดูดพระเอก แต่ในนวนิยายของ ทศนีย์ คล้ายกัน พบว่านักเขียนมีการสร้างตัวละครนางเอกบางตัวที่ไม่ได้มีความสวยไปมากกว่าตัวละครหญิงอื่น ๆ มากนัก ไม่ได้มีความสวยที่ดึงดูด ทำให้พระเอกหรือตัวละครชายตัวอื่นตกหลุมรักตั้งแต่แรกแต่นักเขียนจะสร้างให้ตัวละครนางเอกมีความมั่นใจในตัวเองและเป็นผู้หญิงเก่งมีความสามารถจนทำให้คนรอบข้างหรือพระเอกต้องหลงรักเธอ ซึ่งนางเอกที่พบว่ามีลักษณะดังกล่าวมี 2 เรื่องที่เห็นได้ชัด คือ เรื่องสามิติตรา เรื่องบ่วงเสนหา อย่างเช่น ตัวละคร เหมือนชนก นางเอกนวนิยายเรื่อง บ่วงเสนหา นักเขียนได้สร้างให้เหมือนชนกไม่ได้เป็นผู้หญิงที่ดูสวยสะดุดตาหรือโดดเด่นแต่เป็นผู้หญิงที่มีบุคลิกภาพที่น่าสนใจ เป็นผู้หญิงเก่งในขณะที่ตัวละครนางร้ายเป็นผู้หญิงที่หน้าตาสวยและดูโดดเด่นกว่าเหมือนชนกกับไม่สะดุดตาเพศตรงข้ามเท่าเหมือนชนก

จากการศึกษาตัวละครนางเอกด้านรูปร่างหน้าตาและความสวย จะเห็นได้ว่านักเขียนต้องการที่จะนำเสนอภาพนางเอกที่ดูเป็นผู้หญิงที่ดูร้อนแรง มีความเซ็กซี่และมีเสน่ห์สามารถดึงดูดเพศตรงข้ามได้เป็นอย่างดีและการนำเสนอภาพผู้หญิงกับการเป็นสาวสังคมที่ต้องเพิ่มเติมเสริมแต่งให้ตัวเองดูดีตลอดเวลา มากกว่าการสร้างให้นางเอกมีรูปร่างหน้าตาที่ดูอ่อนหวาน อ่อนโยน และดูบริสุทธิ์ มันเป็นสะท้อนให้เห็นว่าตัวละครนางเอกจากนวนิยายของทศนีย์ คล้ายกัน เป็นผู้หญิงที่มีความสมัยใหม่ เป็นสาวสังคม เป็นผู้หญิงที่มีความมั่นใจในตัวเอง

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ด้านบุคลิกภาพ จากการศึกษาตัวละครนางเอกในนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน พบว่าตัวละครนางเอกมีการแสดงออกด้านบุคลิกภาพที่แตกต่างจากตัวละครนางเอกที่ในยุคสมัยก่อน ๆ ทั้งหมด 3 ลักษณะ ได้แก่ นางเอกที่มีความมั่นใจในตัวเอง จากการศึกษาตัวละครนางเอกในนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน พบว่านักเขียนได้สร้างให้ตัวละครนางเอกมีบุคลิกภาพของผู้หญิงที่มีความมั่นใจในตัวเองทุกเรื่อง เพื่อเป็นแสดงให้เห็นถึงบุคลิกของผู้หญิงสมัยใหม่ที่เป็นเป็นผู้หญิงมั่นใจในตัวเอง กล้าแสดงออก และเปิดเผย แต่ในขณะเดียวกันก็สร้างภาพลักษณ์ด้านลบให้กับตัวละครนางเอกเช่นกันเพราะนางเอกจากนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน เป็นนางเอกที่มีความมั่นใจในตัวเองมากเกินไปจนบางครั้งก็ไม่ฟังคนอื่น เช่น กะรัต นางเอกจากนวนิยายสามมิติตรา กะรัตเป็นผู้หญิงที่มีความมั่นใจในตัวเองมาก เธอมักจะคิดว่าสิ่งที่คิดนั้นถูกต้องและดีที่สุดจนบางครั้งก็กลายเป็นสิ่งที่ผิดพลาดในชีวิตของเธอ เธอมักจะตัดสินใจเรื่องราวในชีวิตของเธอด้วยตัวเองโดยไม่ฟังคำคัดค้านของคนรอบข้าง เช่นเดียวกับ สุดอาภานางเอกจากนวนิยายเรื่อง แรงปรารถนา เธอเป็นผู้หญิงที่มีความมั่นใจในตัวเองสูงมาก กล้าคิดและกล้าทำเห็นได้จากการที่เธอการตัดสินใจแต่งงานใหม่ตอนที่เธอไปใช้ชีวิตอยู่ที่ต่างประเทศโดยไม่บอกพ่อและพี่ ๆ ของเธอ เป็นแสดงให้เห็นภาพของนางเอกที่มีความมั่นใจในตัวเอง กล้าคิด กล้าทำ มีความคิดเป็นของตัวเอง ไม่ได้อยู่ภายใต้การตัดสินใจของผู้อื่นเหมือนกับนางเอกในยุคก่อน ลักษณะที่ 2 นางเอกปากร้าย ตัวละครนางเอกในนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน ภาพของผู้หญิงที่ลักษณะของผู้หญิงที่ไม่ยอมคน ปากร้าย กล้าโต้ตอบ ตัวละครตัวอื่นจนบางทีก็ถูกมองว่าเป็นผู้หญิงที่ไม่มีการยาท แต่แท้จริงแล้วนักเขียนต้องการนำเสนอภาพของนางเอกที่กล้าโต้ตอบและไม่ตกเป็นฝ่ายผู้ถูกกระทำเพียงอย่างเดียว ซึ่งตัวละครนางเอกที่เป็นผู้หญิงในลักษณะแบบนี้ได้แก่ เรื่องสามมิติตรา เรื่องบ่วงเสนหา กะรัตและเหมือนชนกเป็นผู้หญิงที่มียอมคนเธอจึงกล้าที่จะตอบโต้คนอื่นด้วยถ้อยคำที่รุนแรงกับคนที่ทำให้เธอรู้สึกไม่พอใจอยู่เสมอ การสร้างตัวละครนางเอกให้เป็นผู้หญิงที่ปากร้ายกล้าโต้ตอบโต้ผู้อื่นแสดงให้เห็นว่าตัวละครนางเอกของทัศนีย์ คล้ายกัน เป็นผู้หญิงที่ไม่ยอมคน ออกจากกรอบนางเอกในยุคก่อนที่นำเสนอภาพของผู้หญิงที่ยอมโดนกระทำ ไม่ตอบโต้ผู้อื่น ด้านที่ 3 นางเอกเป็นผู้หญิงเก่ง นักเขียนได้นำเสนอภาพให้นางเอกภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่เก่งและมีความสามารถ ภาพลักษณ์ของการเป็นหญิงที่เก่งของตัวละครนางเอกจะถูกนำเสนอผ่านในด้านของการมีการศึกษาที่ดีและการมีหน้าที่การงานที่ดี และมีต้นทุนชีวิตในเรื่องของการเรียนที่ดีคือการเป็นผู้หญิงที่เรียนดีเรียนจบต่างประเทศ ได้เรียนหนังสือสูง ๆ หรือแม้ในวัยทำงานนักเขียนก็จะสร้างให้ตัวละครนางเอกเป็นผู้หญิงที่มีการงานที่ดีเป็นเจ้านายคน มีภาวะของเป็นผู้นำ ซึ่งตัวละครนางเอก ที่มีลักษณะของนางเอกแบบนี้ ได้แก่ เรื่องควาน้ำผึ้ง เรื่องบัวปริมน้ำ เรื่องไฟล้างไฟ เรื่องบ่วงเสนหานางเอกทั้ง 4 เรื่อง นักเขียนสร้างมีภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่เก่งมีความสามารถที่ดี มีการศึกษาที่ดี มีความเป็นผู้นำมากกว่าเป็นผู้ตาม

จากการศึกษาตัวละครนางเอกในด้านบุคลิกภาพและภาพลักษณ์จะเห็นได้ว่าตัวละครนางเอกจากนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน เป็นผู้ที่ถูกนำเสนอในภาพของผู้หญิงที่มีความกล้า ให้ภาพของผู้หญิงที่กล้าแสดงออก กล้าพูด กล้าทำ มีความเป็นสาวสังคมในแวดวงสังคมที่มีความมั่นใจในตัวเอง มีภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่เก่งมีภาวะของการเป็นผู้นำ มีหน้าที่การงานและการศึกษาที่ดี เป็นผู้หญิงฉลาดมีไหวพริบและทันคน ซึ่งเป็นการสะท้อนสภาพสังคมยุคนี้ได้เป็นอย่างดีว่าผู้หญิงในยุคสมัยนี้ต้องเป็นผู้หญิงที่เก่งและมีการศึกษาที่ดี แต่ในขณะเดียวกันนักเขียนเองก็ยังนำเสนอให้เห็นว่าสังคมมักจะมองผู้หญิงที่บุคลิกเช่นนี้เป็นผู้หญิงที่ไม่เป็นกุลสตรี เป็นผู้หญิงที่ดูร้ายและพูดแรงในสายตาของคนในสังคม

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

นางเอกกับ “สายสัมพันธ์ในครอบครัว” จากการศึกษาตัวละครนางเอกพบว่านักเขียนได้นำเสนอภาพของความสัมพันธ์ในตัวละครนางเอกเป็นสำคัญและปรากฏสายสัมพันธ์ระหว่างนางเอกและครอบครัว ดังนี้

สายสัมพันธ์ระหว่าง พ่อ แม่ พี่ น้อง นักเขียนได้มีการสร้างให้ตัวละครนางเอกให้มีสถานภาพทางครอบครัวที่มีสายสัมพันธ์ระหว่าง พ่อ แม่ พี่ น้อง ได้แก่ ครอบครัวแตกแยก นักเขียนได้มีการสร้างภาพครอบครัวตัวละครนางเอกให้มีสถานภาพของครอบครัวที่แตกแยกพ่อแม่ทะเลาะกันและเลิกรากันไป พ่อหรือแม่ไปมีครอบครัวใหม่ ซึ่งลักษณะสถานภาพของครอบครัวในลักษณะนี้ปรากฏให้เห็นอยู่ในนวนิยายทั้งหมด 2 เรื่อง คือ สามิตีตรา บ่วงเสนหา นางเอกของนวนิยายทั้ง 2 เรื่อง มีสถานภาพทางครอบครัวที่พ่อแม่เลิกรากันและพ่อของเธอแต่งงานใหม่หรือไปมีผู้หญิงคนอื่น นางเอกทั้ง 2 เรื่อง ได้รับผลกระทบจากสภาพครอบครัวที่แตกแยกอยู่บ้างและเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นางเอกแสดงพฤติกรรมในด้านร้ายออกมา เช่น เหมือนชนก นางเอกนวนิยายเรื่อง บ่วงเสนหา เพราะครอบครัวที่แตกแยกพ่อแม่ของเธอเลิกรากันไปทำให้เธอกลัวว่าพ่อและแม่ของเธอจะไม่รักเธอเหมือนอย่างเดิมเธอจึงพยายามเรียกร้องความสนใจและพยายามเอาชนะคนที่เธอคิดว่าเป็นคนที่แย่งความรักของพ่อแม่เธอไป แม้ว่าตัวละครนางเอกทั้ง 2 เรื่องจะมีสภาพครอบครัวที่แตกแยกแต่ว่าทั้งสองไม่ใช่ครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น เพราะครอบครัวทั้งสองให้ความรักความอบอุ่นเป็นอย่างมาก และนักเขียนยังพยายามนำเสนอให้เห็นถึงสถานภาพของครอบครัวที่แตกแยกและการปรับตัวกับสถานภาพนี้ของตัวละครนางเอก

จากการศึกษาสภาพทางครอบครัวของตัวละครนางเอกยังพบว่านักเขียนยังมีการนำเสนอภาพความไม่สมบูรณ์แบบของครอบครัวนางเอกคือ การให้นางเอกมีสภาพครอบครัวที่แม่เสียชีวิตและถูกเลี้ยงดูจากผู้เป็นพ่อ ลักษณะนิสัยที่ปรากฏจึงมีความคล้ายกันคือ การขาดความเป็นผู้หญิงที่จะมีความอ่อนโยน ไม่มีความรักนวลสงวนตัว แต่ในทางตรงกันข้ามนางเอกที่เติบโตโดยขาดผู้เป็นแม่เลี้ยงดูหรือเติบโตจากการเลี้ยงดูของผู้เป็นพ่อแต่เพียงผู้เดียวจะมีความเป็นผู้นำ กล้าคิดกล้าทำและมีความคิดที่นอกกรอบ ขาดความเป็นกุลสตรีเพราะได้รับความแข็งแกร่งแบบผู้ชายจากผู้เป็นพ่อแต่ไม่ได้รับความอ่อนโยนจากผู้เป็นแม่ และถึงแม้ตัวละครนางเอกจะเป็นผู้ที่ขาดความรักและความอบอุ่นจากผู้เป็นแม่ แต่พวกเธอก็ไม่ได้เป็นที่ขาดความอบอุ่นเพราะพ่อและคนในครอบครัวของพวกเขาได้มอบความรักให้กับพวกเธออย่างเต็มที่ ซึ่งนางเอกที่ความสัมพันธ์ในครอบครัวเช่นนี้ได้แก่ คาวน้ำผึ้ง แรงปรารถนา

ในนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน พบว่ามีนางเอกที่ถูกเลี้ยงดูผู้ที่ไม่ใช่พ่อแม่แท้ หรือ พ่อแม่แท้ ๆ เสียชีวิตตั้งแต่ยังเล็ก นางเอกที่เติบโตในครอบครัวลักษณะนี้ จะปรากฏลักษณะนิสัยเป็นผู้หญิงเก่ง แกร่ง สามารถเลี้ยงดูตัวเองได้ เป็นคนที่สู้ชีวิต มีความเป็นผู้นำเพราะต้องดูแลตัวเองและคนอื่นในครอบครัว แต่ในขณะเดียวกันก็จะกล้าทำอะไรโดยไม่มีใครคอยเตือนให้ยั้งคิด ซึ่งนางเอกที่เติบโตในครอบครัวลักษณะนี้มีทั้งหมด 2 เรื่อง ได้แก่ บัวปริมน้ำ และไฟล้างไฟ

สถานภาพทางครอบครัวอีกลักษณะที่พบในนวนิยายของ ทัศนีย์ คล้ายกัน คือนางเอกกับความล้มเหลวของชีวิตคู่ จากการศึกษาจากนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน พบว่าบางเรื่องตัวละครนางเอกเคยผ่านการมีชีวิตคู่มาก่อนและได้รับความล้มเหลวในชีวิตคู่จนทำให้เป็นปมในการใช้ชีวิตคู่ในอนาคต ซึ่งนางเอกที่ปรากฏความสัมพันธ์ในครอบครัวลักษณะแบบนี้มีทั้งหมด 3 เรื่อง ๆ ได้แก่ สามิตีตรา บัวปริมน้ำ และแรงปรารถนา จะเห็นได้ว่านักเขียนพยายามสร้างตัวละครนางเอกให้ผ่านการแต่งงานมาแล้ว เพื่อต้องการให้นางเอกออก

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

จากกรอบของสังคมที่ว่าผู้หญิงที่ดีคือผู้หญิงที่บริสุทธิ์ที่ไม่เคยแต่งงาน ในสังคมไทยตัวละครนางเอกมักจะถูกจำกัดความไว้ว่า คือผู้หญิงบริสุทธิ์และได้ครองคู่กับพระเอกเพียงคนแรกและคนเดียวเท่านั้น ซึ่งถ้าเป็นนวนิยายสมัยก่อนหากตัวละครนางเอกผ่านการแต่งงานหรือการมีสามีมาก่อนนั้นจะไม่เป็นที่นิยมของผู้อ่าน ซึ่งในนวนิยายของนักเขียนเองก็ยังสร้างสังคมรู้สึกว่ายังไม่ยอมรับภาพของผู้หญิงในฐานะแม่มาเย่าเท่าไรนัก เช่น กะรัต นางเอกจากนวนิยายเรื่อง สามีตีตรา เป็นหญิงสาวที่ผ่านการแต่งงานมาแล้วถึงสามครั้งและถูกตราหน้าว่าเป็นผู้หญิงกินผัว แต่เธอก็ตัดสินใจที่จะแต่งงานกับพิศุทธิ์อีกครั้ง ทำให้ครอบครัวของทางฝั่งพิศุทธิ์เองก็รู้สึกไม่พอใจที่พิศุทธิ์ จะแต่งงานกับผู้หญิงมาเย่าแต่สุดท้าย กะรัตและพิศุทธิ์ก็ได้ใช้ชีวิตคู่กันอย่างมีความสุข จะเห็นได้ว่าแม้ว่านักเขียนต้องการสะท้อนให้ภาพของผู้หญิงที่เคยผ่านความรักผ่านการแต่งงาน ผ่านการมีความสัมพันธ์กับชายอื่นมาแล้วแต่พวกเขาก็สามารถจะเริ่มต้นใหม่และมีความรักที่ดีได้เหมือนกัน และต้องการนำเสนอว่าการเป็นผู้หญิงที่ผ่านการแต่งงานมาแล้วไม่ใช่เรื่องที่ผิด

นางเอกกับฐานะทางครอบครัว นางเอกจากนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน พบว่าตัวละครนางเอกในทุกเรื่องเป็นคนที่มีความฐานะทางบ้านที่ดีสามารถเลี้ยงดูตัวเองได้ โดยผู้วิจัยได้แบ่งฐานะของนางเอกออกเป็น 2 ฐานะ ได้แก่ ฐานะร่ำรวย กับฐานะปานกลาง

ฐานะร่ำรวย นางเอกจากนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน เป็นผู้หญิงที่เกิดในตระกูลที่ร่ำรวยเป็นมหาเศรษฐี มีหน้ามีตาในสังคมหรือขึ้นชื่อว่าเป็นสาวสังคมเลยทีเดียว นางเอกที่มีฐานะร่ำรวยจะปรากฏลักษณะที่มีนิสัยที่คล้ายกันคือ มีความเป็นคนที่เอาแต่ใจตัวเอง เย่อหยิ่ง ไม่ยอมคน รู้สึกว่าตัวเองเหนือกว่าคนอื่น เพราะพวกเขามองว่าเงินเป็นเครื่องมือที่อำนาจและทุกสิ่งสามารถจัดการได้ด้วยเงิน และเพราะฐานะที่ร่ำรวยกว่าคนอื่นทำให้เธอไม่เคยต้องยอมหรืออ่อนไหวให้ใคร ทำให้เธอเป็นผู้หญิงที่ไม่ยอมคนและไม่ยอมลดทอนในตัวเอง ซึ่งตัวละครนางเอกที่มีฐานะเช่นนี้มีทั้งหมด 4 เรื่อง แรงปรารถนา สามีตีตรา บ่วงเสน่หา คาวน้ำผึ้ง

ฐานะปานกลาง จากการศึกษาตัวละครนางเอกในนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน พบว่ามีนางเอกที่มีฐานะไม่ได้ร่ำรวยมากนักแต่ก็พอมีพอกินโดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยคนอื่น มีหน้าที่การงานที่ดีเลี้ยงดูตัวเองได้ ซึ่งตัวละครนางเอกที่ปรากฏฐานะทางบ้านในลักษณะนี้มีทั้งหมด 2 เรื่อง ได้แก่ บัวปริมน้ำ ไฟล้างไฟ

จากการศึกษาตัวละครนางเอกจากนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน พบว่าตัวละครนางเอกมีฐานะทางบ้านที่ปานกลางไปจนถึงดีมาก หรือบางคนเป็นถึงมหาเศรษฐีเรียกได้ว่าเป็นผู้หญิงที่มีความสมบูรณ์ทางฐานะคนหนึ่งก็ว่าได้ จะเห็นได้ว่าตัวละครนางเอกส่วนใหญ่เติบโตในครอบครัวที่มีฐานะดีเป็นมหาเศรษฐี นางเอกจาก นวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน จึงเป็นนางเอกไม่ได้อยู่ในฐานะต่ำต้อยกว่าตัวละครตัวอื่น ในขณะที่เดียวกันเธอมีฐานะที่มีมากกว่าตัวละครตัวอื่นด้วยซ้ำและมีฐานะที่ร่ำรวยกว่าพระเอกเป็นอย่างมาก ซึ่งมีความแตกต่างจากนวนิยายในอดีตที่ตัวละครนางเอกจะเป็นหญิงสาวผู้ต่ำต้อยดูน่าสงสารในขณะที่พระเอกเป็นคุณชายหรือมหาเศรษฐีผู้ร่ำรวย จะเห็นได้ว่านักเขียนมีการยกความเป็นผู้หญิงให้มีความเท่าเทียมกับผู้ชายด้วยสร้างนางเอกเป็นผู้มีมั่งมีและไม่ให้รู้สึกตัวเองต่ำต้อยกว่าผู้ชายและเป็นการสร้างอำนาจให้กับตัวละครนางเอกอีกด้วย

นางเอกกับบทบาททางเพศ จากการศึกษาตัวละครนางเอกจากนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน นักเขียนได้นำเสนออารมณ์ ความรู้สึก ค่านิยม ความคิด ของความเป็นเพศหญิงผ่านตัวละครนางเอก แบ่งออกเป็นบทบาทต่าง ๆ ได้แก่ นางเอกกับความเป็นลูกสาวนอกกรอบ ภาพของตัวละครนางเอกในนวนิยายของทัศนีย์ มีการ

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

นำเสนอภาพตัวละครนางเอกในด้านบทบาทของความเป็นลูกสาวแตกต่างจากเดิม คือตัวละครนางเอกเป็นผู้หญิงที่มีอิสระในการใช้ชีวิตของตัวเองอย่างเต็มที่โดยไร้ซึ่งกรอบที่ผู้เป็นพ่อและแม่เป็นตัวกำหนด จะเห็นได้ว่านวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน ต้องการสร้างให้ตัวละครนางเอกเป็นตัวละครที่สิทธิและมีเสรีภาพในตัวเองไม่ยอมทำตามความต้องการของคนในครอบครัวต้องการสร้างสิทธิในผู้หญิง จะเห็นได้ว่าครอบครัวของตัวละครนางเอกเองก็เป็นครอบครัวที่ให้อิสระแก่ลูกของพวกเขา มาก ๆ เป็นการสะท้อนสภาพครอบครัวและวิธีการเลี้ยงลูกของคนในปัจจุบันว่าสังคมในยุคนี้ผู้เป็นพ่อและแม่ให้สิทธิและเสรีภาพกับลูกของตัวเองมากขึ้น แม้บางครั้งความต้องการของผู้ใหญ่จะขัดกับความต้องการของตัวละครนางเอกแต่เธอก็เลือกในเส้นทางของเธอ ขณะเดียวกันนักเขียนก็ไม่ได้สร้างให้ตัวละครนางเอกได้รับความประสบความสำเร็จในการตัดสินใจของตัวเองเสียทีเดียว แต่นักเขียนก็ยังแสดงให้เห็นว่าแม้พวกเขาจะออกนอกกรอบก็ไม่ได้แปลว่าสิ่งที่เธอก็เลือกเป็นสิ่งที่ดีที่สุดแต่เธอต้องยอมรับในสิ่งที่เธอก็เลือกให้ได้ นางเอกในบางเรื่องได้รับความผิดหวังจากสิ่งที่ตัวเองตัดสินใจ แต่พวกเขาก็มีความเข้มแข็งที่สามารถอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้นางเอกที่มีลักษณะดังกล่าวปรากฏอยู่ในนวนิยายทั้งหมด 3 เรื่อง แรงปรารถนา สามิตตรา บ่วงเสนหา ตัวละครนางเอกทั้ง 3 คน เป็นนางเอกที่ออกจากกรอบค่านิยมเดิมที่ผู้หญิงจะต้องอยู่ในกรอบของพ่อแม่ กะรัตและสุดอาภาเธอก็จะเลือกใช้ชีวิตด้วยตัวของเธอเองโดยไม่ได้ปรึกษาครอบครัวและสนใจคำคัดค้านของครอบครัวหรือเหมือนชนกที่เธอจะมีอิสระในการใช้ชีวิต ถึงแม้ตัวละครนางเอกมีความเป็นลูกสาวนอกกรอบ แต่พวกเขาไม่ใช่ผู้หญิงที่ก้าวร้าวแต่นักเขียนนำเสนอภาพของผู้หญิงที่มีสิทธิและเสรีภาพในการใช้ชีวิตของตนเองและนำเสนอภาพครอบครัวสมัยใหม่ที่ไม่ได้บังคับหรือกดดันลูก

บทบาทที่ 2 ภรรยาผู้อยู่เหนือสามี บทบาทของการเป็นภรรยาของในนางเอกในนวนิยายของทัศนีย์ มีลักษณะที่ของหน้าที่ของภรรยาที่เปลี่ยนไปคือ การเป็นภรรยาที่เป็นผู้ควบคุมสามีให้ปฏิบัติหรือทำตามความต้องการของตัวเองได้ ภรรยาที่เป็นภาวะผู้นำมากกว่าสามี นักเขียนได้นำเสนอภาพของภรรยาเปลี่ยนไป นางเอกของนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน เป็นภรรยาที่คู่อำนาจเท่าเทียมสามี เป็นผู้หญิงที่สามารถมีปากมีเสียงในครอบครัว กล่าวพูดการเรียกร้องความต้องการของตัวเอง นักเขียนต้องการเสนอให้เห็นถึงสิทธิความเท่าเทียมกันในหญิงชายผ่านบทบาทของสามีภรรยา คือผู้หญิงมีสิทธิที่จะสามารถออกความเห็นภายในบ้านได้แสดงภาวะความเป็นผู้นำ และนำเสนอภาพของภรรยาที่ออกไปทำงานนอกบ้านและสามีที่ทำงานอยู่ในบ้าน ซึ่งตัวละครนางเอกที่ปรากฏบทบาทในนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน ได้แก่เรื่อง สามิตตรา บัวปริมน้ำ บ่วงเสนหา แม้ว่านักเขียนพยายามจะสร้างความเท่าเทียมในตัวชายหญิงแต่จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมของนางเอกเป็นสิ่งที่ทำให้สภาพครอบครัวนั้นพังทลายลงเพราะนิสัยดังกล่าวที่มากเกินไปของพวกเธอ อีกทั้งยังเป็นการนำเสนอภาพของปัญหาครอบครัวของตัวละคร เป็นการแสดงให้เห็นว่าถ้าคนเราเมื่อทำหน้าที่ของภรรยาแต่ใช้อารมณ์ในการตัดสินใจปัญหามากกว่าเหตุผลก็จะทำให้ชีวิตคู่พังลงเช่นกัน เป็นการสะท้อนให้เห็นว่าแม้จะนักเขียนจะพยายามสร้างให้ผู้หญิงมีอำนาจมากกว่าผู้ชายอย่างไร แต่ก็ยังไม่สามารถออกจากกรอบของการที่ผู้ชายจะต้องเป็นหัวหน้าครอบครัวไปได้

บทบาทความเป็นแม่ มักจะปรากฏอยู่ในตัวละครนางเอกตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน แม้ว่านักเขียนจะสร้างตัวละครนางเอกที่ยังคงเป็นแม่ที่รักลูกและต้องการลูกซึ่งบทบาทของความเป็นแม่พบในตัวละครนางเอกทั้ง 2 เรื่อง คือ บัวปริมน้ำ และบ่วงเสนหา แต่ผู้วิจัยพบว่าในนวนิยายทั้ง 2 เรื่อง นางเอกจะมีสถานะของความเป็นแม่ตั้งแต่อายุยังน้อยในตอนแรกทั้งสองไม่มีความพร้อมของความเป็นแม่ นักเขียนได้สร้างให้ตัวละครนางเอกให้มีความไม่

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

สมบูรณ์แบบในด้านของความแม่ ไม่มีความรับผิดชอบต่อบทบาทของเป็นแม่ ซึ่งแตกต่างจากตัวละครนางเอกในยุคก่อน นั้นเป็นการนำเสนอให้เห็นถึงภาพสะท้อนของสังคมกับการมีลูกในช่วงเวลาที่ยังไม่พร้อม แต่สุดท้ายตัวละครนางเอกของทัศนีย์ ก็ยังถูกนำเสนอบทบาทของการเป็นแม่ที่รักลูก มีความรับผิดชอบและยังให้ความสำคัญต่อบทบาทของแม่ที่มีในตัวละครนางเอก เป็นการสะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญในสถานะของแม่ลูกอย่างมาก แม้ว่าตัวละครนางเอกจะเป็นตัวละครที่มีลักษณะนิสัยด้านอื่น ๆ ที่ไม่ดี แต่ถ้าหากในบทบาทของแม่แล้วเธอเป็นแม่ที่รักลูกมาก ๆ ถึงแม้ในตอนแรกพวกเธออาจจะขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ไปบ้าง นั้นเป็นเพราะอารมณ์ความโกรธที่นางเอกสร้างขึ้นให้อยู่เหนือความดีและความถูกต้อง

จากการศึกษาตัวละครนางเอกกับบทบาททางเพศ พบว่านักเขียนได้พยายามสร้างบทบาททางเพศของผู้หญิงให้มีสิทธิและเสรีภาพผ่านตัวละครนางเอกซึ่งมีความแตกต่างจากนางเอกในยุคก่อน นางเอกจากนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกันนำเสนอภาพของผู้หญิงที่สิทธิเท่าเทียมกับผู้ชาย และเป็นที่มีเสรีภาพในการใช้ชีวิตไม่ได้อยู่ภายใต้กรอบของพ่อแม่ สามี หรือกรอบของสังคม ความคิดและพฤติกรรมของพวกเธอที่มีต่อบทบาททางเพศได้เปลี่ยนไป เธอมีความคิดที่มีความเป็นผู้นำมากกว่าเป็นผู้ตามและพยายามออกจากกรอบที่สังคมกำหนดให้เธอเป็นในแบบที่สังคมต้องการถึงจะเรียกว่าผู้หญิงที่ดี

นางเอกกับกรอบศีลธรรม นางเอกกับศีลธรรมเป็นสิ่งที่ต้องอยู่คู่กันเพราะตัวละครนางเอกเปรียบเสมือนตัวแทนของฝ่ายศีลธรรมอันดีในขณะที่ตัวร้ายเป็นตัวผู้ไร้ศีลธรรม แต่ในนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกันไม่ได้เป็นเช่นนั้น นางเอกเป็นตัวละครที่มีความหลายมิติมากยิ่งขึ้น คือนักเขียนสร้างให้ตัวละครนางเอกมีทั้งด้านมืดและด้านสว่าง หรือการที่สร้างให้นางเอกมีลักษณะที่ขัดแย้งกับศีลธรรมอันดี โดยพฤติกรรมที่ตัวละครนางเอกกระทำขัดแย้งกับศีลธรรมอันดี ได้แก่ นางเอกกับการเป็นมือที่สาม ตัวละครนางเอกเป็นตัวละครที่ขาดศีลธรรมอันดีคือการเป็นคนที่ทำให้ความรักหรือความสัมพันธ์ของผู้อื่นพังทลายโดยการไปเป็นมือที่สามของความรักของพวกเขา สิ่งที่ทำพวกเธอทำเป็นสิ่งที่ผิดต่อศีลธรรมอันดีของการเป็นผู้หญิงที่ดี จากการวิเคราะห์ลักษณะนิสัยเช่นนี้ของตัวละครนางเอกนั้นเกิดจาก พฤติกรรมด้านที่ไม่ดีในตัวละครนางเอก คือ ความรักสนุกจนลืมนึกถึงความถูกต้อง ความต้องการเอาชนะคนอื่น เป็นการแสดงให้เห็นถึงมิติตัวละครนางเอกที่ไม่ใช่ผู้หญิงที่มีแต่ด้านดีด้านเดียวเสมอไป เช่น สุดอาภา นางเอกนวนิยายเรื่อง แรงปรารถนา สุดอาภาเธอเป็นคนที่ไม่ยอมแพ้ใคร และเธอเองก็อยากเอาชนะพิทยาเธอจึงพยายามที่จะให้พิทยาแต่งงานกับเธอจนลืมนึกถึงความผิดถูกเพราะพิทยานั้นมีคนรักอยู่แล้ว และสิ่งที่เธอก็ก่อให้เกิดเรื่องราวมากมาย แต่สุดท้ายเธอก็ได้รับผลของการกระทำของเธอเพราะสุดท้ายเธอก็มีชีวิตคู่ที่ล้มเหลวเช่นกันและเธอก็คิดว่าสิ่งที่เธอทำนั้นไม่ถูกต้อง

นางเอกกับบทบาทของผู้สร้างความแค้น นางเอกจากนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกันเป็นตัวละครนางเอกมีความแค้นต่อตัวละครอื่นในเรื่องและเธอไม่ใช่ผู้หญิงที่นิ่งเฉยต่อความแค้น เธอพร้อมจะเอาคืนคนที่เธอคิดว่าทำให้เธอและคนที่เธอรักเจ็บปวดแม้ว่าสิ่งที่เธอทำมันอาจจะรุนแรงเพราะเกิดจากความไม่ตั้งใจ ซึ่งนางเอกที่ปรากฏลักษณะนี้มีอยู่ด้วยกัน 2 เรื่อง คือ เรื่องไฟล้างไฟ บ่วงเสนหา ลีลาและเหมือนชนกเป็นผู้หญิงที่มีความเจ้าคิดเจ้าแค้นในตัวเอง เธอคิดจะแก้แค้นคนที่ทำร้ายเธอและคนที่เธอรักจนก่อให้เกิดเรื่องราวมากมาย จะสังเกตได้ว่านางเอกของทัศนีย์จะใช้อารมณ์ในการตัดสินปัญหาทุกอย่างแทนที่จะใช้เหตุผลและสิ่งที่ได้รับกับคืนมาจากการ

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

แก้แค้นคือความเจ็บปวดที่เป็นผลจากการกระทำของเธอเอง ซึ่งลักษณะนิสัยเช่นนี้ของตัวละครนางเอกเป็นการแสดงให้เห็นว่านางเอกจากนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน เป็นนางเอกที่สู้และไม่ยอมคน

จากการศึกษาตัวละครนางเอกกับกรอบศีลธรรมพบว่านางเอกในนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน จะลักษณะนิสัยบางอย่างที่ขัดกับกรอบศีลธรรมในสังคมไทยนั้นเป็นเพียงเพราะความต้องการเอาชนะคนที่เป็นศัตรูของเธอ และการใช้อารมณ์ในการแก้ไขปัญหา หรือการที่เธอเป็นผู้ถูกกระทำก่อนแต่เธอไม่ยอมแพ้และต่อสู้ในวิธีที่ไม่ถูกต้องแต่สุดท้ายแล้วตัวละครนางเอกก็คิดได้และรู้สึกผิดจากการกระทำของตัวเอง สุดท้ายแล้วนักเขียนก็ยังสร้างให้ตัวละครนางเอกเป็นตัวละครที่เป็นภาพแทนของผู้หญิงที่มีจิตใจที่สำนึกอันดีรู้ที่จะรับผิดชอบในสิ่งที่ตัวเองทำและยังคงมีด้านดี ๆ ในตัวละครนางเอก เช่น เป็นคนที่มีจิตใจดีและชอบช่วยเหลือคนอื่นซึ่งปรากฏอยู่ในนางเอกทุกเรื่องของ ทัศนีย์ คล้ายกัน

นางเอกกับอำนาจ จากการศึกษาตัวละครนางเอกในนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน พบว่าตัวละครนางเอกเป็นตัวละครที่มีบทบาทในสังคมมากขึ้น นางเอกมีอำนาจเหนือคนอื่น ๆ ตัวละครนางเอกมีลักษณะของผู้หญิงที่มีอำนาจด้านต่าง ๆ ได้แก่ นางเอกที่อำนาจเหนือพระเอก นางเอกในลักษณะนี้คือนางเอกที่สามารถโต้ตอบพระเอกได้โดยไม่เกรงกลัว ไม่ยอมให้พระเอกเป็นผู้กระทำ ซึ่งนักเขียนแสดงให้เห็นถึงความเท่าเทียมในตัวละครชายหญิง เพราะที่ผ่านมาเราจะพบว่าตัวละครนางเอกเป็นฝ่ายถูกกระทำจากพระเอกเสียมากกว่า แต่ในนวนิยายของ ทัศนีย์ คล้ายกัน จะปรากฏลักษณะของนางเอกที่ไม่ยอมพระเอก แต่นางเอกจะกล้าสู้หรือพยายามเอาชนะพระเอกแทน ซึ่งลักษณะนิสัยเช่นปรากฏอยู่ในนางเอกนวนิยายทุกเรื่อง ลักษณะที่ 2 นางเอกที่อำนาจเหนือตัวร้าย นางเอกในนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน นักเขียนสร้างให้ตัวละครนางเอกเป็นตัวละครที่สู้คนไม่ยอมคนหรืออ่อนแอ สามารถที่จะสู้กับตัวร้ายและมีอำนาจในการจัดการตัวร้ายได้ จากการศึกษาตัวละครนางเอกกับอำนาจพบว่านักเขียน สร้างให้ตัวละครนางเอกมีอำนาจเหนือตัวละครตัวร้ายปรากฏในนวนิยายทั้งหมด 2 เรื่อง ได้แก่ บ่วงเสน่หา ไฟล้างไฟ

จากการศึกษาตัวละครนางเอกกับอำนาจพบว่าตัวละครนางเอกเป็นตัวละครที่เริ่มมีบทบาทหรือมีอิทธิพลต่อตัวละครอื่น และเริ่มมีอำนาจต่อสู้หรือสามารถจะเอาชนะตัวละครตัวอื่น ๆ เช่น พระเอก ตัวร้าย หรือตัวละครตัวอื่น ๆ นางเอกของทัศนีย์ คล้ายกัน ไม่ใช่ นางเอกที่ไร้การตอบโต้ตัวละครอื่นอีกแล้ว แต่เป็นตัวละครที่กล้าจะตอบโต้และเอาชนะตัวละครอื่น และเหตุผลที่ทำให้ตัวละครนางเอกเป็นตัวละครที่มีอำนาจมากขึ้น ประการแรกเลยคือ ฐานะของตัวละคร ตัวละครนางเอกส่วนใหญ่ที่มีอำนาจเหนือตัวละครอื่น ๆ คือมีฐานะร่ำรวยกว่าตัวละครตัวนั้น มีหน้ามีตาในสังคมมากกว่า อาจจะเป็นเจ้าของบริษัท เจ้าของบ้านที่ตัวละครนั้นอาศัยอยู่ นักเขียนมีการสร้างให้ตัวละครมีอำนาจเพื่อแสดงถึงความเท่าเทียมหรือความเหนือกว่าและเป็นการสร้างเอกลักษณ์ใหม่ให้กับตัวละครนางเอก ประการที่สองคือ การที่มีอำนาจเหนือตัวละครตัวร้ายด้วยความฉลาด ความมีไหวพริบ และบุคลิกภาพที่ดีกว่าทำให้นางเอกเป็นผู้หญิงที่มีอำนาจเหนือตัวร้ายและสามารถเอาชนะตัวร้ายได้

อภิปรายผล

จากการสรุปผลภาพแทนนางเอกในนวนิยายของทัศนีย์ คล้ายกัน ทั้ง 6 เรื่อง เป็นการนำเสนอภาพของนางเอกในยุคสมัยใหม่ได้เป็นอย่างดี การนำเสนอภาพของนางเอกที่ออกจากกรอบนางเอกในยุคเดิม ๆ นางเอกของทัศนีย์ คล้ายกัน มีลักษณะเป็นสาวสังคม มีบุคลิกภาพที่ดี มีภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่เก่งมีหน้าที่การงาน

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

และการศึกษาดี เป็นผู้หญิงที่มีฐานะดี โดยภาพรวมแล้วเป็นผู้หญิงที่มีความสมบูรณ์แบบในด้านของบุคลิกภาพ และภาพลักษณ์ภายนอกซึ่งต่างจากนางเอกในยุคก่อน ๆ ที่ไม่ได้เป็นผู้หญิงที่มีบุคลิกภาพที่สมบูรณ์แบบมากเท่านี้ แต่ในขณะเดียวกันด้านลักษณะนิสัยของนางเอกก็มีลักษณะนิสัยที่ต่างจากนางเอกในยุคก่อนมากเช่นเดียวกัน ทศนีย์ คล้ายกัน ได้สร้างให้ตัวละครนางเอกให้เป็นผู้หญิงที่มีลักษณะนิสัยออกจากรอบของผู้หญิงที่มีความเป็น กุลตรีหรือเป็นผู้หญิงที่ดีที่สังคมสร้างกรอบไว้ นางเอกของนวนิยายของทศนีย์ คล้ายกันเป็นผู้หญิงที่มีความรัก โลก โกรธ หลง อยู่ในตัวเองมาก เอาอารมณ์และความรู้สึกของตัวเองอยู่เหนือเหตุผล ซึ่งเป็นนิสัยที่เธอต้องการที่จะ แสดงออกมาเพื่อต่อต้านหรือเอาชนะสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอารมณ์เหล่านี้เป็นอารมณ์ที่เกิดขึ้นในจิตใจของมนุษย์ทุกคน การสร้างตัวละครนางเอกให้สะท้อนถึงภาพของผู้หญิงที่ตกอยู่ในแรงอารมณ์ของตัวเอง แต่พวกเธอก็สามารถก้าว ผ่านและได้รับบทเรียนจากสิ่งที่เธอก่อขึ้น นอกจากนี้ยังต้องการนำเสนอบทบาทที่เปลี่ยนไปในตัวละคร นางเอก คือ การนำเสนอภาพของนางเอกให้เป็นผู้หญิงที่มีความคิดและลักษณะนิสัยที่หลุดออกจากกรอบที่สังคม กำหนดไว้ นางเอกของทศนีย์ คล้ายกันเป็นนางเอกที่ไม่ยอมคน ผู้หญิงที่เก่งและมีความมั่นใจ มีภาวะของความเป็น ผู้นำ

นอกจากนี้ตัวละครนางเอกของทศนีย์ คล้ายกันยังเป็นภาพสะท้อนให้เห็นถึงผู้หญิงและสังคมในปัจจุบัน ไม่ว่าจะ เป็นในด้านของบทบาททางเพศที่สร้างที่เป็นการสร้างความเท่าเทียมให้หญิงชายเรื่องเสรีภาพในผู้หญิงเป็น การสื่อให้เห็นว่าผู้หญิงสมัยใหม่เป็นผู้หญิงที่มีภาวะของผู้นำสามารถดูแลและตัดสินใจอะไรเองได้ บทบาทของ ความเป็นแม่เราจะพบได้ว่าในสังคมปัจจุบันจะเกิดปัญหาของมีลูกในช่วงเวลาที่ยังไม่พร้อม นักเขียนสร้างตัวละคร นางเอกให้ประสบปัญหานี้เช่นกันแต่ตัวละครนางเอกก็สามารถแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้ ด้านมุมมองต่อผู้หญิงที่ผ่าน การแต่งงานมาแล้วในอดีตจะเห็นได้ว่าผู้หญิงที่ผ่านการแต่งงานจะไม่ใช่ที่ยอมรับหากจะเริ่มต้นการมีครอบครัว ใหม่อีกครั้ง แต่ในสังคมปัจจุบันไม่เป็นเช่นนั้นผู้หญิงที่ผ่านการแต่งงานมาแล้วและมีชีวิตคู่ที่ล้มเหลวสามารถเริ่มต้น ชีวิตคู่ได้อีกครั้งเมื่อเจอคนดี หรือแม้แต่ในเรื่องของกรอบศีลธรรมที่จะเห็นได้ว่าผู้คนในสมัยนี้มักจะมองข้ามไปบ้าง เห็นได้ชัดอย่างเช่น ของชู้สาว คนส่วนใหญ่มักจะเอาความรู้สึกของตัวเองเป็นที่ตั้งจนลืมนึกถึงศีลธรรมและความ ถูกต้องเช่นเดียวกับตัวละครนางเอกในนวนิยายของทศนีย์ คล้ายกัน ที่ต้องการเอาชนะของอื่นจนทำสิ่งที่เรียกว่าผิด ศีลธรรมที่กรอบสังคมกำหนด ซึ่งนักเขียนได้นำเสนอมุมมองเหล่านี้ผ่านตัวละครนางเอกตัวละครที่ผู้คนมักจะมองว่า เป็นผู้หญิงที่สมบูรณ์แบบและดีที่สุดของเรื่องแต่ก็ยังเคยทำเรื่องราวที่ผิดพลาดมา แต่สุดท้ายแล้วตัวละครนางเอก ยังเป็นตัวละครที่สามารถแก้ไขปัญหาของตัวเองได้ในทุกเรื่อง และมีชีวิตที่ดีในตอนจบของเรื่อง ซึ่งจะเห็นได้ว่าตัว ละครนางเอกยังเป็นตัวละครที่ให้ภาพลักษณ์ของผู้ที่มีด้านคืออยู่เสมอ แต่นักเขียนเพียงต้องการนำเสนอด้านร้าย ๆ ของตัวละครนางเอกเพื่อให้เห็นภาพผู้หญิงที่สู้คนและไม่ยอมคน กล้าคิด กล้าทำ มีรัก โลก โกรธ หลง มีความเป็น มนุษย์คนหนึ่ง แต่ไม่ใช่ตัวละครที่ประพடுத்தไม่เติบกว่าที่กรอบของสังคมจะให้อภัยได้ เหมือนที่ทศนีย์ คล้ายกัน กล่าวไว้ใน รายการ The Writer พรสวรรค์ชิบ.ราชินีนวนิยายตราหมา ‘อาริตา’ กว่าที่จะถึงวันนี้ไม่ง่าย.[ออนไลน์]. 2560. แหล่งที่มา : <https://www.isranews.org/isranews-article/56780-arita56780.html>. [15 กันยายน 2562]) ว่า “เราไม่ได้สร้างตัวละครเวลาเขียนนวนิยาย แต่เรากำลังสร้างมนุษย์คนหนึ่งขึ้นมา แม้ว่าเขาจะถูก เรียกว่าพระเอกนางเอก พระเอกนางเอก ร้ายได้ แต่ต้อง ไม่เลว”

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาผู้วิจัยเห็นว่าประเด็นที่ศึกษาต่อไปได้ดังนี้

1. สามารถนำบทความวิจัยนี้ไปใช้ประกอบการทำรายงานหรือการค้นคว้างานวิจัยเกี่ยวกับตัวละครนางเอกได้
2. ผลการวิจัยนี้สามารถเป็นแนวทางให้แก่ผู้ที่สนใจในการวิเคราะห์ตัวละครนางเอกต่อไปได้
3. ควรศึกษาหาข้อมูลของตัวละครนางเอกให้มีความละเอียดมากกว่านี้

เอกสารอ้างอิง

- กันยามาส.(2559).บ่วงเสนหา.พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพฯ:โสภณการพิมพ์
- กุหลาบ มลลิกะมาส.(2529).วรรณคดีวิจารณ์.พิมพ์ครั้งที่ 6.กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ทิพยเกสร.(2541).ไฟล้างไฟ.พิมพ์ครั้งที่ 1.กรุงเทพฯ: อักษรพิทยา
- นาวิกา.(2553).สามีตีตรา.พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดับเบิลยู
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ.ม.ล.(2529).แฉนวนวรรณกรรม.กรุงเทพฯ:อ่านไทย
- แรงเงา.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์.มหาวิทยาลัย
กรุงเทพ.2557
- ลินิน แสงพัฒนา.สัมพันธ์ของตัวละครนางเอกในสื่อละครโทรทัศน์ กรณีศึกษาละครโทรทัศน์เรื่อง
วรรณิ พุทธรเจริญทอง.(2552).อดีต-ปัจจุบัน นวนิยายไทย. พิมพ์ครั้งที่1.กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ควอลิตี้ ปรีนท์.
เว็บไซต์วิกิพีเดีย. ตัวเอก. [ระบบออนไลน์]. 2561. แหล่งที่มา<https://th.wikipedia.org> [2 มีนาคม 2562]
- สุธิดา สิงหราช.(2558).การประกอบสร้างภาพตัวแทนนางเอกยุคใหม่ในละครโทรทัศน์ไทย.วิทยานิพนธ์บัณฑิต
วิทยาลัย
- อาริตา. (2533). บัวปริ่มน้ำ. พิมพ์ครั้งที่ 1.กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บำรุงสาสน์
- อาริตา. (2555). แรงปรารถนา. พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพฯ: โสภณการพิมพ์
- อาริตา. (2560). คาวน้ำผึ้ง. พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพฯ: โสภณการพิมพ์
- อิงอร สุพันธ์วณิช. (2554). ผู้หญิงกับสังคมภาพสะท้อนจากวรรณกรรม.พิมพ์ครั้งที่1.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อุษณีย์ พงศ์ประยูร.วิเคราะห์ตัวละครอิจฉาฝ่ายหญิงเชิงจิตวิทยาในนวนิยายไทย ปัจจุบัน ช่วง พ.ศ. 2516 - 2532.
วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยทักษิณ.2536